

УТВЕРЖДЕНО:
Решением Совета Директоров
АО «Страховая компания «Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр)»
Протокол № 1-2024 от 11.03.2024 года

Республика Казахстан, А26С7Х9, г. Алматы, ул. Карасай батыра 34

Телефон: (727) 339 20 41, 339 20 42

中亚丝路保险有限公司
Sinoasia B&R Insurance

ОБЩИЕ УСЛОВИЯ (ПРАВИЛА)
ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ ГРАЖДАНСКО-ПРОВОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ПО ДОГОВОРУ

г. Алматы, 2024 г

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящие Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности по договору (далее по тексту – Правила) разработаны в соответствии с Гражданским Кодексом Республики Казахстан, Законом Республики Казахстан «О страховой деятельности» от 18 декабря 2000 г. № 126-П, другими нормативно-правовыми актами Республики Казахстан и регулируют правовые отношения, возникающие в области добровольного страхования, устанавливают правовые, экономические и организационные основы его проведения.

2. Исходя из конкретных потребностей Страхователя, в договоре добровольного страхования гражданско-правовой ответственности по договору (далее по тексту – Договор) могут устанавливаться условия, отличные от условий настоящих Правил. При отличии условий договора страхования от условий Правил, применяются условия договора.

3. Основные понятия, используемые в настоящих Правилах.

1) **Правила страхования** - документ страховой организации, определяющий условия осуществления страхования по данному виду (классу) страхования;

2) **договор страхования** - договор, заключаемый между Страховщиком и Страхователем на условиях, определяемых Правилами страхования, согласно которого Страхователь обязуется уплатить страховую премию, а Страховщик обязуется при наступлении страхового случая осуществить страховую выплату Страхователю (Выгодоприобретателю), в пределах определенной договором страховой суммы;

3) **Страховщик** - лицо, осуществляющее страхование, то есть обязанное при наступлении страхового случая произвести страховую выплату Страхователю или иному лицу, в пользу которого заключен договор (Выгодоприобретателю), в пределах определенной договором суммы (страховой суммы). Страховщиком может быть только юридическое лицо, зарегистрированное в качестве страховой организации и имеющее лицензию на право осуществления страховой деятельности в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

4) **Страхователь** - лицо, заключившее договор страхования со Страховщиком;

5) **Застрахованный** - лицо, в отношении которого осуществляется страхование;

6) **Выгодоприобретатель** - лицо, которое в соответствии с договором страхования является получателем страховой выплаты;

7) **страховая сумма** - сумма денег, на которую застрахован объект страхования и которая представляет собой предельный объем ответственности Страховщика при наступлении страхового случая;

8) **франшиза** - предусмотренное условиями страхования освобождение Страховщика от возмещения ущерба, не превышающего определенного размера. Франшиза бывает условная (невывчитаемая) и безусловная (вычитаемая). При условной франшизе Страховщик освобождается от возмещения ущерба, не превышающего установленного размера франшизы, но должен возместить ущерб полностью, если его размер больше этой суммы. При безусловной франшизе ущерб во всех случаях возмещается за вычетом установленной суммы;

9) **страховая премия** - сумма денег, которую Страхователь обязан уплатить Страховщику за принятие последним обязательств произвести страховую выплату в размере, определенном договором страхования;

10) **страховой случай** - событие, с наступлением которого договор страхования предусматривает осуществление страховой выплаты;

11) **страховая выплата** - сумма денег, выплачиваемая Страховщиком Страхователю (Выгодоприобретателю) в пределах страховой суммы при наступлении страхового случая;

12) **заявление Страхователя** – письменно оформленный документ Страхователя с описанием объекта страхования и характера риска, включающее, помимо иных условий, сведения о месте нахождения, стоимости, состоянии, порядке хранения или использования, технической готовности,

а также качественных характеристиках определенного объекта страхования;

13) **страховая защита** - обязательство Страховщика возместить ущерб, причиненный имущественным интересам Страхователя вследствие гибели, повреждения или утраты застрахованного имущества в результате наступления страховых случаев;

14) **застрахованные риски** — это указанные в договоре страхования предполагаемые события, обладающие признаками вероятности и случайности, неожиданное наступление которых может привести к причинению вреда жизни, здоровью и (или) имуществу третьих лиц;

15) **вред, причиненный в состоянии крайней необходимости** – это действия для устранения опасности, угрожавшей жизни, здоровью, правам и законным интересам причинителя или других лиц, если эта опасность при данных обстоятельствах не могла быть устранена иными средствами. Вред, причиненный в состоянии крайней необходимости, возмещается при превышении пределов крайней необходимости. Превышением пределов крайней необходимости признается причинение вреда, явно не соответствующего характеру и степени угрожавшей опасности и обстановке, в которой опасность устранялась, когда правоохраняемым интересам был причинен вред, равный или более значительный, чем предотвращенный;

16) **двойное (множественное) страхование** - страхование одного и того же объекта у нескольких Страховщиков по самостоятельным договорам с каждым.

17) **заказчик (Выгодоприобретатель)** — лицо (физическое или юридическое), заинтересованное в выполнении исполнителем (Страхователем) своих обязательств по определенному договору (контракту);

18) **исполнитель (Страхователь)** - лицо (физическое или юридическое), осуществляющее выполнение своих обязательств по заключенному с заказчиком договору (контракту);

19) **договор (контракт)** – двустороннее или многостороннее письменное соглашение, составленное Сторонами, в соответствии с которым каждая из Сторон-участников несет определенные обязательства друг перед другом;

20) **умышленное причинение вреда Выгодоприобретателем** – совершенные Выгодоприобретателем действия (бездействие), при которых возможное наступление убытка ожидается с достаточно большой вероятностью и сознательно допускается лицом, ответственным за такие действия;

21) **независимый эксперт** - физическое или юридическое лицо, имеющее лицензию на осуществление деятельности по оценке имущества (за исключением объектов интеллектуальной собственности, стоимости нематериальных активов), аккредитованное уполномоченным государственным органом по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций в соответствии с установленным им порядком;

22) **территория страхования** – территория, оговоренная договором страхования, в пределах границ которой действует страховая защита.

4. Не подлежат страхованию противоправные интересы Страхователя.

5. Подпись Страхователя или его представителя в договоре страхования является подтверждением его полного согласия с условиями Правил страхования.

2. ПЕРЕЧЕНЬ ОБЪЕКТОВ СТРАХОВАНИЯ

6. Объектом страхования являются имущественные интересы Страхователя, связанные с его обязанностью, установленной гражданским законодательством Республики Казахстан, возместить ущерб, причиненный Выгодоприобретателю, неисполнением/ненадлежащим исполнением своих обязательств по заключенному между ними договору (контракту).

7. Предметом договора страхования гражданско-правовой ответственности по договору (далее по

тексту – договор) является страхование имущественных интересов Страхователя, связанных с его обязанностью возместить ущерб Выгодоприобретателю, причиненный неисполнением/ненадлежащим исполнением своих обязательств по договору (контракту).

8. По договору страхования, заключенному в соответствии с настоящими Правилами, Страхователь обязуется уплатить страховые премии, в установленных договором размере, порядке и сроки, а Страховщик обязуется, при наступлении страхового случая, осуществить Выгодоприобретателю, страховую выплату в пределах определенной договором страховой суммы.

9. Страхование риска гражданско-правовой ответственности по договору осуществляется в пользу лица, являющегося Стороной в договоре, перед которой в соответствии с его условиями Страхователь должен нести гражданско-правовую ответственность и выступающего в данном случае в качестве Выгодоприобретателя.

10. При реорганизации Страхователя - юридического лица в период действия договора страхования его права и обязанности по этому договору переходят с согласия Страховщика к соответствующему правопреемнику в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан.

11. В случае смерти Страхователя - физического лица в период действия договора страхования, его права и обязанности по этому договору переходят к лицу, принявшему эти обязанности в порядке наследования. В других случаях смены Страхователя с согласия Страховщика, его права и обязанности переходят к вновь назначенному лицу в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан.

12. Если страхованием покрываются страховые случаи, произошедшие на территории других государств, и иное не предусмотрено договором страхования, действуют следующие положения:

- 1) страховая выплата осуществляется в валюте Республики Казахстан - тенге;
- 2) обязательства Страховщика считаются выполненными с момента списания суммы страховой выплаты со счета последнего;
- 3) Страховщик не оплачивает расходы, связанные с конвертацией и переводом денежных средств за пределы Республики Казахстан.

13. На территории государств, отдельных административно-территориальных образований либо районов, где в период действия договора страхования имеют место военные действия (независимо от того, была ли объявлена война), страховая защита не распространяется ни при каких условиях.

3. ПОРЯДОК ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТРАХОВЫХ СУММ

14. Страховая сумма по договору страхования определяется соглашением Сторон в объеме ответственности Страхователя, соответствующей заключенному с Выгодоприобретателем контракту.

15. Страховая сумма, при страховании ответственности по договору (контракту), не может превышать страховой стоимости, определяемой из денежной оценки обязательств Страхователя по договору (контракту) на момент заключения договора страхования, а также возможного объема потери доходов контрагента в результате неисполнения/ненадлежащего исполнения договорных обязательств Страхователем. Страховая сумма указывается в валюте Республики Казахстан – тенге.

16. Страховая сумма представляет собой предельный объем ответственности Страховщика по договору страхования. Предельный размер страховой выплаты (предельный объем ответственности) по каждому страховому случаю не превышает страховой суммы, указанной в договоре страхования.

17. При заключении договоров страхования может устанавливаться франшиза, размер и вид которой определяется договором страхования. Франшиза (безусловная или условная) по соглашению сторон устанавливается либо в процентах к страховой сумме, либо в абсолютном размере.

4. ПОРЯДОК ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТРАХОВЫХ ПРЕМИЙ

18. Размер страховой премии, подлежащей уплате по договору страхования, рассчитывается согласно страховым тарифам, определяющим ставку страховой премии (Приложение №1), взимаемой со страховой суммы с учетом объекта страхования и характера страхового риска. Уплата страховых премий осуществляется в национальной валюте - тенге Республики Казахстан.
19. Страховщик вправе при определении размера подлежащей уплате страховой премии использовать повышающие и понижающие коэффициенты к базовому страховому тарифу. Коэффициенты применяются в зависимости от факторов, влияющих на степень риска.
20. По соглашению сторон страховая премия подлежит оплате Страхователем одновременно или в рассрочку в виде периодических страховых взносов, в наличной или безналичной форме.
21. При заключении договора страхования на срок менее двенадцати месяцев устанавливаются следующие размеры страховых премий:

Срок страхования	Размер страховой премии в % от годовой страховой премии
от 1 до 2 месяцев включительно	30,0
от 2 до 3 месяцев включительно	40,0
от 3 до 4 месяцев включительно	50,0
от 4 до 5 месяцев включительно	60,0
от 5 до 6 месяцев включительно	70,0
от 6 до 7 месяцев включительно	75,0
от 7 до 8 месяцев включительно	80,0
от 8 до 9 месяцев включительно	85,0
от 9 до 10 месяцев включительно	90,0
от 10 до 11 месяцев включительно	95,0
Свыше 11 месяцев	100,0

22. Если страховой случай наступил до уплаты определенного страхового взноса (при оплате страховой премии в рассрочку), внесение которого просрочено, Страховщик вправе при определении размера страховой выплаты вычесть сумму неуплаченного страхового взноса из страховой выплаты.
23. В случае неуплаты страховой премии (очередного страхового взноса) Страхователем в срок, определенный договором страхования, Страховщик вправе расторгнуть договор.
24. Расторжение Страховщиком договора в связи с неоплатой страховой премии Страхователем, не освобождает последнего от обязанности оплатить страховую премию за период, в течение которого действовала страховая защита, и Страховщик должен был отвечать по своим обязательствам перед Страхователем.

5. ПЕРЕЧЕНЬ СТРАХОВЫХ СЛУЧАЕВ

25. Страховым случаем является факт установления гражданско-правовой ответственности Страхователя по возмещению вреда, причиненного Выгодоприобретателю и обязанностью Страхователя возместить вред, причиненный имущественным интересам Выгодоприобретателя, в результате неисполнения/ненадлежащего исполнения Страхователем своих обязательств по заключенному между ними договору (контракту), на основании вступившего в законную силу решения суда, либо добровольного признания вины Страхователем, с письменного согласия Страховщика.

26. Действия (бездействие) Страхователя, повлекшие причинение вреда, не должны носить преднамеренный характер.

27. Факт наступления ответственности Страхователя по обязательствам вследствие причинения вреда Выгодоприобретателю признается страховым случаем при условии, что:

- 1) неправомерное действие (бездействие), вследствие которого был причинен вред Выгодоприобретателю, совершено в период действия договора и в пределах территории страхования;
- 2) в действиях Страхователя (его работников) отсутствуют признаки умысла или грубой неосторожности.

Умысел характеризуется тем, что лицо сознательно знало и стремилось к наступлению противоправных последствий.

Грубая неосторожность характеризуется тем, что лицо не проявило необходимой внимательности, добросовестности, заботливости, предусмотрительности при осуществлении своих обязанностей, что и привело к их нарушению, хотя лицо имело для этого все возможности.

28. За отдельные страховые премии, по соглашению Сторон, на страхование может быть принят риск «террористические акции». При этом данное положение должно быть специально оговорено в договоре страхования.

29. Договором в качестве страховых случаев могут быть предусмотрены иные события, не противоречащие законодательству Республики Казахстан.

30. Страховое покрытие распространяется исключительно на ответственность за имущественный вред и не покрывает ответственности за моральный вред.

31. Доказывание наступления страхового случая, а также размеров причиненных убытков лежит на Страхователе, Выгодоприобретателе.

6. ИСКЛЮЧЕНИЯ ИЗ СТРАХОВЫХ СЛУЧАЕВ И ОГРАНИЧЕНИЕ СТРАХОВАНИЯ

32. По условиям настоящих Правил не покрываются страхованием:

1) расходы на ведение дела, связанные со страховым случаем и с его доказыванием в любых уполномоченных органах (государственные пошлины, расходы на ксерокопии, нотариальное заверение, оценка/экспертиза, оплата услуг адвоката, представителя, переводчика и т.д.), если иное специально не предусмотрено договором страхования;

2) моральный вред, упущенная выгода, если иное не предусмотрено договором страхования;

3) курсовая разница, возмещение неустойки;

4) ущерб, возникший до начала периода страхования, но обнаруженный после его начала;

5) ущерб, причиненный сверх объема страховой суммы, предусмотренной договором страхования;

6) требования лиц, которым поручена ликвидация Страхователя – юридического лица к Страхователю;

7) требования о возмещении убытков, причиненных имуществу Страхователя или работающих у него лиц в рамках его производственной или профессиональной деятельности, а также работам, выполняемым самим Страхователем или по его поручению, или за его счет;

8) требования, вытекающие из договоров, контрактов, соглашений Страхователя с его контрагентами, а также заявленные по согласованию со Страхователем;

9) требования в связи с причинением ущерба, ожидаемого или предполагаемого с точки зрения Страхователя, без участия Страховщика.

33. Если иное не предусмотрено договором страхования, страховая защита не распространяется на предъявляемые Страхователю требования о возмещении вреда:

1) причиненного жизни, здоровью работников Страхователя при исполнении ими трудовых (служебных) обязанностей (ответственность работодателя);

2) возникшего в результате проявления обстоятельств непреодолимой силы.

34. Помимо общих исключений Страховщик не несет ответственность по договору страхования и не покрывает расходы, если они явились следствием:

1) несоответствия законодательству Республики Казахстан контракта, заключенного между Страхователем и Выгодоприобретателем;

2) запрета или ограничения денежных переводов из страны Страхователя или страны, через которую следует платеж, введения моратория, не конвертируемости валют;

3) аннулирования задолженности или перенос сроков погашения задолженности в соответствии с правительственными и международными соглашениями;

4) отмены импортной (экспортной) лицензии, введения эмбарго на импорт (экспорт) товаров;

5) иных финансовых претензий со стороны Выгодоприобретателя к Страхователю, не входящих в финансовые обязательства Страхователя.

35. Страховщик не несет ответственность за:

1) любые требования о возмещении убытков, причиненных за пределами территории страхования или в случае, если Страхователь не уплатил страховую премию и договор не вступил в силу;

2) любые требования о возмещении ущерба, превышающие размер страховой суммы или не предусмотренные договором страхования;

3) любые убытки, возникшие в результате нецелевого использования всех или части средств, полученных по контракту, заключенному с Выгодоприобретателем;

4) умышленного неисполнения Страхователем своих обязательств по контракту;

5) неисполнения либо ненадлежащего исполнения Страхователем условий договора страхования;

6) любые убытки, возникшие в результате применения в отношении Страхователя процедуры банкротства, либо признания судом Страхователя банкротом, либо проведение внесудебной процедуры ликвидации, требования или иски любых лиц, включая Страхователя и его работников, умышленно причинивших вред. К умышленному причинению вреда приравнивается совершение действия или бездействие, при которых возможное наступление убытка ожидается с большой вероятностью и сознательно допускается лицом, ответственным за такие действия;

7) требования о возмещении вреда, происшедшего вследствие не устранения Страхователем в течение согласованного со Страховщиком срока обстоятельств, заметно повышающих степень риска, на необходимость устранения которых в соответствии с общепринятыми нормами указывал Страхователю Страховщик;

8) ущерб, причиненный халатностью в работе лиц, состоящих со Страхователем в трудовых и/или договорных отношениях;

9) ущерб, причиненный нарушением Страхователем норм и требований действующего законодательства Республики Казахстан, в частности требования противопожарной службы, органов санитарно-эпидемиологического надзора и других государственных надзорных органов;

10) событий, не указанных в договоре страхования в качестве страхового случая.

36. Не признается страховым случаем ущерб, возникший в результате:

1) любых военных действий, мероприятий, учений (независимо от того, были они объявлены или нет) и их последствий, гражданской войны, действий вооруженных формирований или

террористов, народных волнений и забастовок, актов саботажа;

- 2) прямого или косвенного воздействия ядерного взрыва, радиации или радиоактивного заражения, связанного с любым применением атомной энергии;
- 3) изъятия, конфискации, реквизиции, национализации, ареста или уничтожения по распоряжению государственных органов;
- 4) террористических акций и противоправных действий по политическим мотивам, если иное специально не оговорено договором страхования.

37. Страховщик имеет право полностью или частично отказать в осуществлении страховой выплаты в следующих случаях:

- 1) сообщения Страхователем Страховщику заведомо ложных сведений об объекте страхования, страховом риске, страховом случае и его последствиях;
- 2) умышленного неприятия Страхователем мер по уменьшению убытков от страхового случая;
- 3) воспрепятствования Страхователем Страховщику в расследовании обстоятельств наступления страхового случая и в установлении размера причиненного им убытка;
- 4) не уведомления Страховщика о наступлении страхового случая в порядке и сроки, предусмотренные договором страхования;
- 5) отказа Страхователя от своего права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая, а также отказа передать Страховщику документы, необходимые для перехода к Страховщику права требования;
- 6) действий Страхователя, признанных в установленном законодательными актами порядке умышленными преступлениями или административными правонарушениями, находящихся в причинной связи со страховым случаем;
- 7) других случаях, предусмотренных законодательными актами.

38. Договором страхования могут быть предусмотрены иные исключения из страховых случаев, если это не противоречит законодательным актам Республики Казахстан.

39. Отказ Страховщика произвести страховую выплату может быть обжалован Страхователем в суде.

7. СРОК И МЕСТО ДЕЙСТВИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

40. Договор страхования заключается на срок двенадцать месяцев. По договоренности Сторон договор может быть заключен на срок менее двенадцати месяцев.

41. При осуществлении страховой выплаты по страховому случаю договор страхования не прекращает своего действия, а страховая защита сохраняет силу до конца срока его действия в страховой сумме равной разнице между страховой суммой, обусловленной заключенным договором страхования, и размером осуществленной страховой выплаты с учетом применения условия о франшизе, если договором страхования не предусмотрено иное.

Территория страхового покрытия ограничивается территорией Республики Казахстан. По соглашению Сторон географические пределы действия договора страхования могут быть как расширены, так и ограничены. В любом случае территория страхового отражается в договоре страхования.

8. ПОРЯДОК ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

43. Договоры страхования заключаются на основании письменного заявления Страхователя,

установленной Страховщиком формы, являющегося составной и неотъемлемой частью договора страхования. При заполнении заявления Страхователь обязан предъявить Страховщику документы, касающиеся его производственно-хозяйственной деятельности и договор (контракт), заключенный с Выгодоприобретателем, сообщить обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления. Страхователь несет ответственность за достоверность представленных им данных.

44. Для заключения договора страхования Страховщиком могут быть затребованы дополнительные документы, характеризующие степень страхового риска. Страховщик вправе отказаться от заключения договора со Страхователем без объяснения причин.

45. Договор страхования заключается в письменной форме путем составления Сторонами договора страхования.

46. После заключения договора страхования Страхователь не имеет права предпринимать действия, ведущие к повышению степени риска.

47. Если после заключения договора будет установлено, что Страхователь сообщил Страховщику заведомо недостоверные сведения, Страховщик вправе потребовать признания договора недействительным и применения последствий, предусмотренных Гражданским Кодексом Республики Казахстан.

48. В период действия договора страхования Страхователь обязан незамедлительно, но не позднее трех рабочих дней, письменно сообщить Страховщику обо всех существенных изменениях в страховом риске, например: об изменении характера деятельности, производственного цикла и т.д.

49. Страховщик, уведомленный об обстоятельствах, влекущих увеличение страхового риска, вправе потребовать изменения условий договора страхования или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению риска.

50. Если Страхователь возражает против изменения условий договора страхования или доплаты страховой премии, Страховщик вправе потребовать расторжения договора страхования. При этом Страховщик возвращает Страхователю страховую премию за минусом понесенных Страховщиком расходов в размере 25% от общей страховой премии и части страховой премии, пропорциональной времени, в течение которого действовало страхование.

51. При невыполнении Страхователем предусмотренных обязанностей Страховщик вправе потребовать расторжения договора страхования и возмещения убытков, причиненных расторжением договора, а если страховой случай наступил – полностью или частично отказать в страховой выплате.

52. Страховщик не вправе требовать расторжения договора, если обстоятельства, влекущие увеличение страхового риска, уже отпали.

53. Страховщик имеет право в течение срока действия договора проверять достоверность сведений, сообщаемых Страхователем, а также состояние страхового риска.

54. В случае утери договора страхования Страховщик обязан на основании письменного заявления Страхователя выдать ему дубликат договора страхования. Расходы на изготовление бланка договора и оформление его дубликата возмещаются Страхователем, при этом общая сумма возмещаемых расходов не должна превышать 0,5 месячного расчетного показателя, установленного в соответствии с законодательными актами Республики Казахстан, на дату подачи заявления.

55. Ответственность за неполноту условий, подлежащих указанию в договоре страхования, несет Страховщик. В случае возникновения спора по договору страхования вследствие неполноты отдельных его условий спор решается в пользу Страхователя.

9. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

56. Страхователь имеет право:

- 1) требовать от Страховщика разъяснения условий страхования, своих прав и обязанностей по

договору;

- 2) на получение страховой выплаты в размере, порядке и сроки, установленные Правилами и договором страхования;
- 3) на внесение изменений в договор страхования по соглашению со Страховщиком;
- 4) на замену Выгодоприобретателя по соглашению со Страховщиком, а также если это оговорено договором страхования, и с согласия Выгодоприобретателя;
- 5) получить дубликат договора страхования при его утере;
- 6) обжаловать отказ Страховщика в осуществлении страховой выплаты в судебном порядке;
- 7) на расторжение договора страхования в порядке и на условиях, установленных Правилами и договором страхования.
- 8) при возникновении страховых случаев делегировать представителю Страховщика право по представлению своих интересов в соответствующих органах.

57. Страхователь обязан:

- 1) при заключении договора страхования сообщить Страховщику обо всех известных ему обстоятельствах, имеющих значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления, а также иные интересующие Страховщика сведения, необходимые для целей страхования;
- 2) уплатить страховую премию в размере, порядке и сроки, установленные договором страхования;
- 3) сообщать Страховщику о других заключенных или заключаемых договорах страхования в отношении этого же объекта страхования в период действия договора;
- 4) представлять Страховщику все сведения об объекте страхования по требованию Страховщика;
- 5) незамедлительно, но в любом случае не позднее 3 (трех) рабочих дней с момента наступления (обнаружения), сообщать Страховщику обо всех существенных изменениях в обстоятельствах, могущих привести к увеличению степени риска по действующему договору страхования;
- 6) обеспечить переход к Страховщику права требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая;
- 7) предпринимать все возможные и целесообразные меры для предотвращения страховых случаев, а также соблюдать установленные и общепринятые правила и нормы безопасности;
- 8) сообщать Страховщику по его запросу сведения, связанные со страховым случаем, включая сведения, составляющие коммерческую тайну.

При невыполнении Страхователем требований, указанных в настоящем пункте, Страховщик имеет право отказать в осуществлении страховой выплаты.

58. Договором страхования могут быть предусмотрены другие права и обязанности Страховщика и Страхователя, не противоречащие действующему законодательству Республики Казахстан.

59. Страховщик имеет право:

- 1) отказать в заключении договора страхования;
- 2) на получение страховой премии в соответствии с условиями договора страхования;
- 3) на получение от Страхователя сведений об обстоятельствах, имеющих существенное значение для определения вероятности наступления страхового случая и размера возможных убытков от его наступления (страхового риска), если эти обстоятельства не известны и не должны быть известны Страховщику (существенные сведения устанавливаются в заявлении);
- 4) на оценку страхового риска;
- 5) проверять сообщенную Страхователем информацию, соответствие объекта страхования описанию, а также требовать от Страхователя выполнения требований и условий договора страхования;

- 6) на своевременное уведомление о наступлении страхового случая;
- 7) на документальное подтверждение наступления страхового случая;
- 8) на досрочное расторжение договора страхования в связи с неисполнением Страхователем своих обязанностей, в случаях, предусмотренных настоящими Правилами и договором страхования;
- 9) самостоятельно выяснять причины и обстоятельства события, имеющего признаки страхового случая;
- 10) при необходимости направлять запрос в компетентные органы о представлении соответствующих документов и информации, подтверждающих факт и причину наступления страхового случая;
- 11) на предъявление права обратного требования к лицу, виновному в наступлении страхового случая;
- 12) потребовать изменения условий договора страхования или уплаты дополнительной страховой премии соразмерно увеличению страхового риска в случае, если Страховщику стало известно об обстоятельствах, увеличивающих страховой риск. В случае возражения Страхователя против этого, договор может быть расторгнут с удержанием расходов Страховщика;
- 13) отказать в осуществлении страховой выплаты по основаниям, предусмотренным договором.

60. Страховщик обязан:

- 1) ознакомить Страхователя с Правилами страхования, разъяснить Страхователю условия страхования, его права и обязанности по договору страхования;
- 2) в случае положительного решения о принятии риска на страхование, оформить со Страхователем договор страхования;
- 3) принять решение об осуществлении страховой выплаты или об отказе в осуществлении страховой выплаты в предусмотренные Правилами и договором страхования сроки и утвердить соответствующий страховой акт, если иное прямо не оговорено в договоре страхования;
- 4) в необходимых случаях пригласить специалистов (экспертов) для определения причин и объема убытков при составлении страхового акта;
- 5) при принятии решения об осуществлении страховой выплаты произвести страховую выплату Выгодоприобретателю в порядке, размере и сроки, предусмотренные Правилами и договором страхования;
- 6) при принятии решения об отказе в осуществлении страховой выплаты сообщать об этом Страхователю в письменной форме с мотивированным обоснованием причин отказа в предусмотренные Правилами и договором страхования сроки;
- 7) возместить Страхователю расходы, произведенные им для уменьшения убытков при страховом случае;
- 8) обеспечить тайну страхования.

61. Договором страхования могут быть предусмотрены и другие права и обязанности Страховщика и Страхователя, не противоречащие действующему законодательству Республики Казахстан.

62. Выгодоприобретатель вправе:

- 1) сообщить Страховщику о наступлении страхового случая;
- 2) произвести вместо Страхователя сбор документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, и представить их Страховщику, с которым Страхователь заключил договор страхования;
- 3) ознакомиться с результатами оценки размера причиненного вреда и расчетами размера страховой выплаты, произведенными Страховщиком и (или) независимым экспертом;
- 4) получить страховую выплату в размере, порядке и сроки, установленные договором страхования;

- 5) оспорить в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, решение Страховщика об отказе в осуществлении страховой выплаты или уменьшении ее размера;
- 6) осуществлять иные права, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

10. ДЕЙСТВИЯ СТРАХОВАТЕЛЯ ПРИ НАСТУПЛЕНИИ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ

63. При наступлении страхового случая и/или события, которое может привести к наступлению страхового случая и/или которое может послужить поводом для предъявления к нему претензий о возмещении вреда, Страхователь обязан:

- 1) принять все возможные меры для уменьшения убытков от страхового случая;
- 2) незамедлительно, но не позднее 3-х рабочих дней письменно известить об этом Страховщика. Если Страхователь по уважительной причине не имел возможности сообщить о наступлении страхового случая в установленные сроки, он должен подтвердить это документально;
- 3) немедленно сообщить о случившемся и документально зафиксировать происшествие в компетентных органах и организациях, к чьей юрисдикции относится рассмотрение события, которое может послужить поводом для предъявления к нему претензий (органы внутренних дел, противопожарные службы, органы по ЧС, и др. компетентные органы и организации, в соответствии с действующим законодательством РК);
- 4) предоставить возможность представителю Страховщика производить расследование причин и размера ущерба, участвовать в мероприятиях по уменьшению ущерба;
- 5) не совершать действий, направленных против интересов Страховщика, а также: не принимать каких-либо обязательств, не признавать, не принимать какие бы то ни было предложения, не делать платежей и не обещать сделать какие-либо платежи, имеющие отношение к данному страховому случаю, без письменного согласия Страховщика, за исключением действий по организации спасательных работ, а также с целью уменьшения ущерба;
- 6) предоставить Страховщику (по требованию последнего) полномочия Страхователя при урегулировании претензий в досудебном или судебном порядке;
- 7) подать письменное заявление о наступлении страхового случая с указанием обстоятельств возникновения ущерба, а также все затребованные Страховщиком документы, необходимые для выяснения причин страхового случая и определения размера ущерба.

64. Договором страхования могут быть предусмотрены и другие обязанности Страхователя, не противоречащие законодательным актам Республики Казахстан.

11. ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ, ПОДТВЕРЖДАЮЩИХ НАСТУПЛЕНИЕ СТРАХОВОГО СЛУЧАЯ И РАЗМЕР УБЫТКОВ

65. При наступлении страхового случая, для получения страховой выплаты Страхователь представляет Страховщику следующие документы:

- 1) договор страхования;
- 2) договор (контракт) заключенный с Выгодоприобретателем;
- 3) заявление на страховую выплату;
- 4) претензии, иски, предъявляемые Страхователю в связи с наступившим событием;
- 5) копию решения суда, содержащую размеры сумм, подлежащих возмещению в связи с наступлением страхового случая, включенного в объем ответственности Страховщика по

договору страхования – при наличии;

6) расчет убытков, составленный специалистами Страхователя;

7) документы компетентных органов и организаций, подтверждающие наступление страхового случая и иные документы, касающиеся обстоятельств страхового случая, его причин, размера ущерба (такowymi могут быть заключения государственных и ведомственных комиссий, обоснование суммы ущерба, справки, счета, и т.п.);

8) документы, подтверждающие сумму ущерба:

а) акт, составленный независимой экспертной комиссией (организацией), подтверждающий наступление страхового случая, причины и размер ущерба – при наличии;

б) документы необходимые для предъявления Страховщиком регрессного требования к лицу, ответственному за причиненный ущерб;

в) копию свидетельства о регистрации налогоплательщика Выгодоприобретателя;

г) заявление о перечислении страховой выплаты с указанием банковских реквизитов.

66. В случае если по факту страхового случая органами, ведущими уголовный процесс (далее – Органы), рассматривался вопрос о возбуждении уголовного дела, Страховщик вправе запросить у Страхователя копии постановления о возбуждении, об отказе в возбуждении, приостановлении или прекращении уголовного дела, либо самостоятельно направить соответствующий запрос в органы.

67. Страховщик, принявший документы, обязан выдать заявителю справку с указанием полного перечня представленных документов и даты их принятия.

68. В случае непредставления Страхователем документов, предусмотренных настоящими Правилами, Страховщик незамедлительно, но не позднее пяти рабочих дней, письменно обязан уведомить его о недостающих документах.

69. На основании вышеперечисленных документов Страховщик составляет акт о страховой выплате, который подписывается Страховщиком, Страхователем и Выгодоприобретателем. В необходимых случаях к акту прилагается заключение компетентных органов.

70. Страховщик вправе привлечь независимых экспертов для определения фактических убытков, причиненных в результате наступления событий, указанных в настоящих Правилах.

12. ПОРЯДОК И УСЛОВИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ СТРАХОВЫХ ВЫПЛАТ

71. Размер ущерба определяется Страховщиком на основании проведенного обследования и составленной им калькуляции, с учетом размера убытков на момент наступления страхового случая. Каждая из Сторон имеет право потребовать проведения независимой экспертизы. При этом экспертиза проводится за счет иницилирующей Стороны.

72. Если причиненный Страхователем вред подлежит частичному возмещению третьими лицами, виновными в его причинении, Страховщик возмещает только разницу между полной суммой, подлежащей выплате, и суммой, которая подлежит взысканию с лица, виновного в причинении вреда, если иное не предусмотрено договором страхования.

73. Страхователь обязан известить Страховщика о наличии лиц виновных в причинении вреда и о суммах выплат, которые подлежат взысканию с этих лиц.

74. После осуществления страховой выплаты Страховщик продолжает нести ответственность по договору страхования в пределах страховой суммы, уменьшенной на размер осуществленной страховой выплаты.

75. Страховщик имеет право отсрочить страховую выплату в случае:

1) если у него имеются мотивированные сомнения в подлинности документов, подтверждающих страховой случай - до тех пор, пока не будут предоставлены необходимые доказательства;

2) если компетентными органами возбуждено уголовное дело против Страхователя (Выгодоприобретателя), его работников или иного уполномоченного им лица и ведется

расследование обстоятельств, приведших к возникновению ущерба – до окончания расследования.

76. В случаях, когда по происшествию, имеющему признаки страхового случая возбуждено уголовное дело, страховая выплата осуществляется на основании вступивших в законную силу судебных постановлений (актов) в отношении установленных лиц.

77. При принятии решения об осуществлении страховой выплаты страховщик производит страховую выплату Выгодоприобретателю не позднее 30 (тридцати) рабочих дней с момента принятия Страховщиком решения, если иное прямо не оговорено в договоре страхования.

78. Выплаты, произведенные Страхователем без письменного согласия Страховщика в счет будущих страховых выплат с целью погашения ущерба, причиненного Выгодоприобретателю, Страховщиком не признаются.

79. Условиями договора страхования может предусматриваться замена страховой выплаты компенсацией ущерба в натуральной форме в пределах суммы страховой выплаты.

80. Расходы, понесенные Страхователем/Выгодоприобретателем в целях предотвращения или уменьшения убытков, подлежат возмещению Страховщиком, если такие расходы были необходимы или были произведены для выполнения указаний Страховщика, даже если соответствующие меры оказались безуспешными.

81. Такие расходы возмещаются в фактических размерах, при этом общая сумма страховой выплаты и компенсации расходов не должна превышать страховую сумму, установленную договором страхования.

82. Страхователь теряет право на страховую выплату, если ущерб полностью возмещен лицом, виновным в причинении ущерба, а если ущерб возмещен в размере менее причитающейся страховой выплаты, то страховая выплата осуществляется за минусом суммы, полученной Страхователем от лица, ответственного за причиненный ущерб.

83. Выгодоприобретатель обязан вернуть Страховщику полученную сумму страховой выплаты, если в течение срока исковой давности, установленного законодательством, обнаружится обстоятельство, которое лишает Выгодоприобретателя права на получение страховой выплаты.

13. СРОК ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЯ О СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЕ ИЛИ ОТКАЗЕ В СТРАХОВОЙ ВЫПЛАТЕ

84. Решение об осуществлении страховой выплаты или об отказе в осуществлении страховой выплаты принимается Страховщиком в срок не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней с момента предоставления последнего из необходимых документов, подтверждающих наступление страхового случая, причины его наступления и права получателя на страховую выплату и утверждения соответствующего страхового акта, если иное прямо не оговорено в договоре страхования.

85. В случае принятия решения об отказе в осуществлении страховой выплаты Страховщик сообщает об этом Страхователю в письменной форме с мотивированным обоснованием причин отказа в течение 30 (тридцати) рабочих дней с момента предоставления Страхователем всех необходимых документов, если иное напрямую не оговорено в договоре страхования.

14. УСЛОВИЯ ПРЕКРАЩЕНИЯ ДОГОВОРА СТРАХОВАНИЯ

86. Договор страхования прекращается:

- 1) в связи с окончанием срока действия Договора;
- 2) при осуществлении страховой выплаты в размере страховой суммы;
- 3) при несогласии страхователя на изменение условий Договора и/или оплату дополнительной страховой премии в случае увеличения степени страхового риска.

- 4) в случае просрочки оплаты страховой премии или очередного страхового взноса.
87. Помимо общих оснований прекращения обязательств, предусмотренных Гражданским Кодексом Республики Казахстан, Договор страхования прекращается досрочно в случаях:
- 1) когда перестал существовать объект страхования;
 - 2) отчуждения страхователем объекта страхования, если страховщик возражает против замены страхователя, а Договором страхования не предусмотрено иное;
 - 3) когда возможность наступления страхового случая отпала, и существование страхового риска прекратилось по обстоятельствам иным, чем страховой случай;
 - 4) вступления в законную силу решения суда о принудительной ликвидации страховщика.
88. Договор считается прекращенным с момента возникновения обстоятельства, предусмотренного в качестве основания для прекращения Договора, о чем заинтересованная Сторона должна незамедлительно уведомить другую.
89. Если Договором страхования не предусмотрено иное, при досрочном прекращении Договора страхования по требованию страховщика, обусловленном невыполнением страхователем, Застрахованным условий Договора страхования, уплаченная страховая премия (страховые взносы) возврату не подлежит.
90. Если Договором не предусмотрено иное, при досрочном прекращении Договора страхования страховщик имеет право на: 1) компенсацию своих расходов, включая расходы на привлечение страхователей, в размере 25% от суммы страховой премии; 2) часть страховой премии пропорционально времени действия страховой защиты.
91. При отказе страхователя от договора, если это не связано с обстоятельствами, указанными в пункте 87, уплаченные страховщику страховые премии либо страховые взносы не подлежат возврату.
92. При отказе страхователя-физического лица от договора страхования, в течение 14 (Четырнадцати) календарных дней с даты его заключения Страховщик обязан возвратить страхователю-физическому лицу полученную (полученные) страховую премию (страховые взносы) за вычетом части страховой премии (страховых взносов) пропорционально времени, в течение которого действовало страхование, и издержек, связанных с расторжением договора страхования, не превышающих 10 (Десяти) процентов от полученной (полученных) страховой премии (страховых взносов).
93. При отказе страхователя-физического лица от договора страхования, связанного с договором займа, по причине исполнения им (заемщиком) обязательств перед займодателем по договору займа, страховщик обязан возвратить страхователю-физическому лицу полученную (полученные) страховую премию (страховые взносы) за вычетом части страховой премии (страховых взносов) пропорционально времени, в течение которого действовало страхование, и издержек, связанных с расторжением договора страхования, не превышающих 10 (Десяти) процентов от полученной (полученных) страховой премии (страховых взносов).
94. Если Договор страхования досрочно прекращается по соглашению Сторон, то страхователь имеет право на возврат части страховой премии, с учетом положения п.90 настоящих Правил, в следующих размерах:

Срок, прошедший с момента вступления в силу Договора до момента его досрочного прекращения	Размер страховой премии, удерживаемой страховщиком (в % от годовой страховой премии)
До 15 дней включительно	15,0
От 16 дней до 1 месяца включительно	20,0

От 1 до 2 месяцев включительно	30,0
От 2 до 3 месяцев включительно	40,0
От 3 до 4 месяцев включительно	50,0
От 4 до 5 месяцев включительно	60,0
От 5 до 6 месяцев включительно	70,0
От 6 до 7 месяцев включительно	75,0
От 7 до 8 месяцев включительно	80,0
От 8 до 9 месяцев включительно	85,0
От 9 до 10 месяцев включительно	90,0
От 10 до 11 месяцев включительно	95,0
Свыше 11 месяцев	100,0

95. страхователь вправе отказаться от Договора страхования в любое время, с обязательным уведомлением страховщика за 30 (Тридцать) календарных дней до предполагаемой даты расторжения, с указанием причин такого решения.

96. В случае, если Договор страхования досрочно прекращается с последующим заключением Договора на новый срок страховщик вправе произвести перерасчет размера страховой премии, с учетом произведенных им расходов, и зачесть остаток премии по прежнему Договору в счет премии по новому Договору страхования. При этом страхователь оплачивает страховую премию за вычетом остатка суммы по прежнему Договору.

97. Договором страхования могут быть предусмотрены иные основания и условия расторжения Договора страхования, не противоречащие действующему законодательству Республики Казахстан.

98. Во всех случаях досрочного прекращения Договора страхования страхователь обязан вернуть страховщику Договор страхования (полис), действие которого прекращается с момента поступления письменного заявления страхователя о досрочном прекращении действия Договора страхования и/или принятия решения страховщиком о досрочном прекращении действия Договора страхования при несоблюдении страхователем (застрахованным) своих обязанностей, предусмотренных законодательством и настоящими Правилами.

15. ДВОЙНОЕ СТРАХОВАНИЕ

99. Страхователь обязан информировать Страховщика обо всех договорах страхования, заключенных с другими страховыми организациями в отношении страхуемых у Страховщика страховых рисков.

100. При двойном страховании каждый Страховщик осуществляет Страхователю страховую выплату в соответствии с заключенным с ним договором, однако, общая сумма страховых выплат, полученная Страхователем от всех Страховщиков, не может превышать реального ущерба.

101. Страховщик, полностью или частично освобожденный от осуществления страховой выплаты в силу того, что причиненный ущерб возмещен другими Страховщиками, обязан вернуть Страхователю соответствующую часть страховых премий за вычетом понесенных расходов.

16. ПРАВО РЕГРЕССНОГО ТРЕБОВАНИЯ

102. К Страховщику, осуществившему страховую выплату по договору страхования, переходит в пределах этой суммы право регрессного требования, которое Страхователь имеет к лицу, ответственному за причиненный ущерб. Страхователь обязан до получения страховой выплаты передать Страховщику все имеющиеся у него документы, необходимые для реализации этого права требования.

При отказе Страхователя от претензий к указанному лицу или от прав, обеспечивающих реализацию требований к нему, а также при отказе передать Страховщику документы, необходимые для предъявления регрессного требования, Страховщик освобождается от выплаты той её части, которую он мог бы взыскать с причинителя ущерба в порядке регрессного требования.

103. Страхователь вправе в порядке, установленном гражданским законодательством, уступить Страховщику право требования к лицу, ответственному за причиненный ущерб сверх объемов страховой выплаты, а также уступить иные требования к этому лицу.

17. ПОРЯДОК РАЗРЕШЕНИЯ СПОРОВ

105. К правоотношениям, прямо не урегулированными настоящими Правилами, применяются нормы действующего законодательства Республики Казахстан.

106. Все споры и разногласия, возникающие в процессе реализации договора добровольного страхования, Стороны разрешают путем переговоров. Если переговоры не принесли результатов, споры разрешаются в соответствии с договорной подсудностью по месту нахождения Страховщика в установленном действующим законодательством Республики Казахстан порядке.

18. ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛОВИЯ

107. Изменение условий договора страхования либо дополнения к договору производятся по обоюдному согласию Страхователя и Страховщика. Договором страхования может быть предусмотрена необходимость обязательного получения согласия Выгодоприобретателя на внесение таких изменений. Все изменения и дополнения в договор оформляются дополнительным соглашением в письменной форме. Договор с внесенными изменениями и/или дополнениями вступает в силу с момента подписания дополнительного соглашения обеими Сторонами, если иное не оговорено в соглашении.

108. В договор страхования изменения и дополнения вносятся в следующих случаях:

- 1) при замене Страхователя, Выгодоприобретателя, изменении объекта страхования;
- 2) при изменении степени страхового риска;
- 3) при изменении прав и обязанностей Сторон по договору страхования;
- 4) при любом ином изменении условий страхования и положений договора

страхования.

109. Изменения и дополнения в настоящие Правила вносятся в письменном виде с обязательным утверждением изменений и дополнений Правлением Страховщика, если иное не установлено законодательством Республики Казахстан.

110. Комиссионные вознаграждения по заключенным в соответствии с настоящими Правилами договорам страхования устанавливаются андеррайтинговым подразделением Компании.

Приложение №1
к Правилам добровольного страхования гражданско-
правовой ответственности по договору

ТАРИФНЫЕ СТАВКИ **по добровольному страхованию гражданско-правовой ответственности по договору**

Наименование страхового риска	Минимальная тарифная ставка, %	Тарифная ставка, %	Максимальная тарифная ставка, %
Добровольное страхование гражданско- правовой ответственности по договору (гарантии и поручительства)	0,03	0,52	8,34
Добровольное страхование гражданско- правовой ответственности по договору	0,09	0,11	7,65

**ФАКТОРЫ
влияющие на увеличение тарифной ставки (надбавки)**

Факторы	Увеличение тарифа или некоторых составляющих тарифа, %
страховые случаи за последние пять лет;	до 500
неустойчивое финансовое состояние страхователя	до 500
неблагоприятная экономическая ситуация	до 500
локальный кризис в отрасли, к которой относится деятельность страхователя	до 500

При этом в целом тарифная ставка может быть увеличена только до **1 000%**

БЕКІТІЛДІ:
«Sinoasia B&R» (Синоазия БиЭндАр) сақтандыру компаниясы» АҚ
Директорлар Кеңесінің шешімімен
2024 жылғы 11 наурыздағы № 1-2024 хаттама

Қазақстан Республикасы, А26С7Х9, Алматы қ., Қарасай батыр көшесі, 34

Телефон: (727) 339 20 41, 339 20 42

中亚丝路保险有限公司
Sinoasia B&R Insurance

**АЗАМАТТЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІКТІ ЕРІКТІ САҚТАНДЫРУДЫҢ ЖАЛПЫ
ШАРТТАРЫ (ЕРЕЖЕЛЕРІ)
ШАРТ БОЙЫНША ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕР**

Алматы қ., 2024 ж.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы Азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру ережелері (бұдан әрі – Ережелер) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, 2000 жылғы 18 желтоқсандағы № 126-ІІ «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес әзірленген және ерікті сақтандыру саласында туындайтын құқықтық қатынастарды реттейді, оның жүргізілуінің құқықтық, экономикалық және ұйымдастырушылық негіздерін белгілейді.

2. Сақтанушының нақты қажеттіліктеріне байланысты, азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру шарты бойынша (бұдан әрі – Шарт) осы Ережелердің шарттарынан өзгеше шарттар белгіленуі мүмкін. Сақтандыру шартының шарттары Ережелердің шарттарынан өзгеше болған жағдайда, шарттың шарттары қолданылады.

3. Осы Ережелерде қолданылатын негізгі ұғымдар.

1) **Сақтандыру ережелері** - сақтандыру ұйымының осы сақтандыру түрі (класы) бойынша сақтандыруды жүзеге асыру шарттарын анықтайтын құжат;

2) **сақтандыру шарты** - Сақтандырушы мен Сақтанушы арасында Сақтандыру ережелерімен анықталған шарттар бойынша жасалатын келісім, оған сәйкес Сақтанушы сақтандыру сыйақысын төлеуге міндетті, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтанушыға (пайда алушыға) келісімде анықталған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті;

3) **Сақтандырушы** - сақтандыруды жүзеге асыратын тұлға, яғни сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтанушыға немесе келісім жасалған басқа тұлғаға (пайда алушыға) келісімде анықталған сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті тұлға. Сақтандырушы тек сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру қызметін жүзеге асыруға лицензиясы бар заңды тұлға бола алады;

4) **Сақтанушы**- Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға;

5) **Сақтандырылған**- сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;

6) **Пайда алушы** - сақтандыру келісімшартына сәйкес сақтандыру төлемін алатын тұлға;

7) **сақтандыру сомасы** - сақтандыру объектісі сақтандырылған ақша сомасы және сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіреді;

8) **франшиза** - сақтандыру шарттарымен қарастырылған, белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден Сақтандырушыны босату. Франшиза шартты (шегерілмейтін) және сөзсіз (шегерілетін) болуы мүмкін. Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшиза мөлшерінен аспайтын залалды өтеуден босатылады, бірақ егер залалдың мөлшері осы сомадан асса, оны толық өтеуі керек. Сөзсіз франшиза кезінде залал барлық жағдайда белгіленген соманы шегеріп өтеу арқылы өтеледі;

9) **сақтандыру сыйақысы** - Сақтандырушының сақтандыру келісімшартында анықталған мөлшерде сақтандыру төлемін жасау міндеттемесін қабылдағаны үшін Сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы;

10) **сақтандыру жағдайы** - сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін сақтандыру шартының орындалу оқиғасы;

11) **сақтандыру төлемі** - сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушының Сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

12) **Сақтанушының өтініші** – сақтандыру объектісінің сипаттамасы мен тәуекел сипатын қамтитын, басқа шарттармен қатар, орналасқан жері, құны, жағдайы, сақтау немесе пайдалану тәртібі, техникалық дайындығы туралы мәліметтерді қамтитын жазбаша құжат; сондай-ақ сақтандыру объектісінің сапалық сипаттамалары;

13) **сақтандыру қорғауы** - Сақтандырушының міндеттемесі, сақтандыру жағдайларының орын алу нәтижесінде сақтандырылған мүліктің жойылуы, зақымдануы немесе жоғалуы салдарынан Сақтанушының мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу;

14) **сақтандырылған тәуекелдер**— бұл сақтандыру шартында көрсетілген, ықтималдық және

кездейсоқтық белгілері бар оқиғалар, олардың күтпеген орын алуы үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтіруі мүмкін;

15) **қажеттілік жағдайында келтірілген зиян** – бұл өмірге, денсаулыққа, құқықтарға және зиян келтірушінің немесе басқа тұлғалардың заңды мүдделеріне қауіп төнген кезде, осы қауіптің басқа құралдармен жойылуы мүмкін болмаған жағдайда, қауіп-қатерді жою үшін жасалған әрекеттер. Қажеттілік жағдайында келтірілген зиян қажеттілік шегінен асқан кезде өтеледі. Қажеттілік шегінен асу деп, қауіптің сипаты мен дәрежесіне және оны жою жағдайына айқын сәйкес келмейтін зиян келтіру, құқық қорғалатын мүдделерге алдын алынғаннан тең немесе одан да үлкен зиян келтірілген жағдайды айтады;

16) **қосарлы (көптік) сақтандыру** - бір объектіні бірнеше Сақтандырушыларда әрқайсысымен жеке шарттар бойынша сақтандыру.

17) **тапсырыс беруші (пайда алушы)** — орындаушының (сақтанушының) белгілі бір келісімшарт (контракт) бойынша өз міндеттемелерін орындауына мүдделі тұлға (жеке немесе заңды);

18) **орындаушы (сақтанушы)** - тапсырыс берушімен жасалған келісімшарт (контракт) бойынша өз міндеттемелерін орындайтын тұлға (жеке немесе заңды);

19) келісімшарт (контракт) – тараптармен жасалған екіжақты немесе көпжақты жазбаша келісім, оған сәйкес әрбір қатысушы тарап бір-біріне белгілі бір міндеттемелерді атқарады;

20) **пайда алушының қасақана зиян келтіруі** – пайда алушының әрекеттері (әрекетсіздігі), мұнда шығынның болуы жеткілікті үлкен ықтималдықпен күтіледі және мұндай әрекеттерге жауапты тұлға саналы түрде рұқсат береді;

21) **тәуелсіз сарапшы** - мүлікті бағалау қызметін жүзеге асыруға лицензиясы бар (зияткерлік меншік объектілерін, материалдық емес активтердің құнын қоспағанда), қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органмен белгіленген тәртіпке сәйкес аккредиттелген жеке немесе заңды тұлға;

22) **сақтандыру аумағы** – сақтандыру келісімшартымен келісілген аумақ, оның шегінде сақтандыру қорғауы қолданылады.

4. Сақтанушының құқыққа қайшы мүдделері сақтандыруға жатпайды.

5. Сақтандыру келісімшартындағы Сақтанушының немесе оның өкілінің қолы Сақтандыру ережелерінің шарттарымен толық келісетінін растайды.

2. САҚТАНДЫРУ НЫСАНДАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

6. Сақтандыру нысаны болып Сақтанушының мүліктік мүдделері табылады, олар Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасымен белгіленген міндеттемелерін орындамау/дұрыс орындамау салдарынан Пайда алушыға келтірілген зиянды өтеу міндетімен байланысты.

7. Азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру шартының нысаны (бұдан әрі мәтін бойынша – шарт) Сақтанушының мүліктік мүдделерін сақтандыру болып табылады, олар Пайда алушыға келтірілген зиянды өтеу міндетімен байланысты, бұл міндеттемелерін орындамау/дұрыс орындамау салдарынан туындайды.

8. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарты бойынша Сақтанушы шартта белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйақыларын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы туындаған кезде шартта белгіленген сақтандыру сомасы шегінде Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

9. Азаматтық-құқықтық жауапкершілік тәуекелін сақтандыру шарты бойынша сақтандыру Сақтанушы шарттың талаптарына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершілікке тартылуға тиіс тараптың пайдасына жүзеге асырылады және бұл жағдайда Пайда алушы ретінде әрекет етеді.

10. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімінде заңды тұлға болып табылатын Сақтанушы қайта ұйымдастырылған жағдайда, оның осы шарт бойынша құқықтары мен міндеттері Сақтандырушының келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен

тиісті құқық мирасқорына өтеді.

11. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімінде жеке тұлға болып табылатын Сақтанушы қайтыс болған жағдайда, оның осы шарт бойынша құқықтары мен міндеттері мұрагерлік тәртіппен осы міндеттерді қабылдаған тұлғаға өтеді. Сақтанушының басқа жағдайларда ауысуы Сақтандырушының келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жаңадан тағайындалған тұлғаға оның құқықтары мен міндеттері өтеді.

12. Егер сақтандыру басқа мемлекеттердің аумағында болған сақтандыру жағдайларын қамтыса және сақтандыру келісімшартында өзгеше көзделмесе, келесі ережелер қолданылады:

- 1) сақтандыру төлемі Қазақстан Республикасының валютасы - теңгемен жүзеге асырылады;
- 2) Сақтандырушының міндеттемелері сақтандыру төлемінің сомасы оның шотынан есептен шығарылған сәттен бастап орындалған болып саналады;
- 3) Сақтандырушы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге ақша қаражатын конвертациялау және аударуға байланысты шығындарды төлемейді.

13. Шарттың әрекет ету кезеңінде соғыс қимылдары орын алған мемлекеттердің, жекелеген әкімшілік-аумақтық бірліктердің немесе аудандардың аумағында сақтандыру қорғауы ешқандай жағдайда қолданылмайды (соғыс жарияланған-жарияланбағанына қарамастан).

3. САҚТАНДЫРУ СОМАЛАРЫН АНЫҚТАУ ТӘРТІБІ

14. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы Тараптардың келісімімен, Сақтанушының жауапкершілік көлеміне сәйкес, Пайда алушымен жасалған шартқа сәйкес анықталады.

15. Шарт (контракт) бойынша жауапкершілікті сақтандыру кезінде сақтандыру сомасы сақтандыру шарты жасалған сәттегі Сақтанушының шарт (контракт) бойынша міндеттемелерінің ақшалай бағасынан, сондай-ақ Сақтанушының шарттық міндеттемелерін орындамауы/дұрыс орындамауы нәтижесінде контрагенттің кірісін жоғалту мүмкіндігінен анықталатын сақтандыру құнынан аспауы тиіс. Сақтандыру сомасы Қазақстан Республикасының валютасында – теңгемен көрсетіледі.

16. Сақтандыру сомасы сақтандыру келісімшарты бойынша Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіреді. Әрбір сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің шекті мөлшері (жауапкершіліктің шекті көлемі) сақтандыру келісімшартында көрсетілген сақтандыру сомасынан аспайды.

17. Сақтандыру келісімшарттарын жасасу кезінде франшиза белгіленуі мүмкін, оның мөлшері мен түрі сақтандыру келісімшартымен анықталады. Франшиза (шартсыз немесе шартты) тараптардың келісімі бойынша сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді.

4. САҚТАНДЫРУ СЫЙАҚЫЛАРЫН АНЫҚТАУ ТӘРТІБІ

18. Сақтандыру келісімшарты бойынша төленуге тиісті сақтандыру сыйақысының мөлшері сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі, олар сақтандыру сыйақысының мөлшерлемесін анықтайды (Қосымша №1), сақтандыру объектісі мен сақтандыру тәуекелінің сипатын ескере отырып, сақтандыру сомасынан алынады. Сақтандыру сыйақылары Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы - теңгемен төленеді.

19. Сақтандырушы сақтандыру сыйақысын төлеу мөлшерін анықтауда негізгі сақтандыру тарифіне жоғарылататын және төмендететін коэффициенттерді қолдануға құқылы. Коэффициенттер тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларға байланысты қолданылады.

20. Тараптардың келісімі бойынша сақтандыру сыйақысы Сақтанушы тарапынан біржолғы немесе бөліп төлеу түрінде, қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз түрде төленуге жатады.

21. Он екі айдан кем мерзімге сақтандыру келісімшартын жасаған кезде келесі сақтандыру сыйақы мөлшерлері белгіленеді:

Сақтандыру мерзімі	Жылдық сақтандыру сыйақысының % мөлшеріндегі сақтандыру сыйақысының мөлшері
1 айдан 2 айға дейін қоса алғанда	30,0
2 айдан 3 айға дейін қоса алғанда	40,0
3 айдан 4 айға дейін қоса алғанда	50,0
4 айдан 5 айға дейін қоса алғанда	60,0
5 айдан 6 айға дейін қоса алғанда	70,0
6 айдан 7 айға дейін қоса алғанда	75,0
7 айдан 8 айға дейін қоса алғанда	80,0
8 айдан 9 айға дейін қоса алғанда	85,0
9 айдан 10 айға дейін қоса алғанда	90,0
10 айдан 11 айға дейін қоса алғанда	95,0
11 айдан астам	100,0

22. Егер сақтандыру жағдайы сақтандыру жарнасының белгілі бір бөлігін төлемей тұрып (сақтандыру сыйақысын бөліп төлеу кезінде) орын алса, оның төлену мерзімі өтіп кеткен болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтаған кезде төленбеген сақтандыру жарнасының сомасын сақтандыру төлемінен шегеруге құқылы.

23. Сақтандырушы сақтандыру сыйақысын (кезекті сақтандыру жарнасын) сақтандыру келісімшартында белгіленген мерзімде төлемеген жағдайда, Сақтандырушы келісімшартты бұзуға құқылы.

24. Сақтандырушының сақтандыру сыйақысын төлемегені үшін келісімшартты бұзуы, Сақтандырушыны сақтандыру қорғауы әрекет еткен кезең үшін сақтандыру сыйақысын төлеу міндетінен босатпайды, және Сақтандырушы өз міндеттемелерін Сақтандырушы алдында орындауы тиіс.

5. САҚТАНДЫРУ ОҚИҒАЛАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

25. Сақтандыру оқиғасы - бұл Сақтандырушының Азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің Сақтандырушының міндеттемелерін орындамауы/дұрыс орындамауы нәтижесінде Пайда алушыға келтірілген зиянды өтеу міндеті, соттың заңды күшіне енген шешімі негізінде немесе Сақтандырушының кінәсін ерікті түрде мойындауы, Сақтандырушының жазбаша келісімімен.

26. Сақтанушының зиян келтіруге әкелген әрекеттері (әрекетсіздігі) әдейі жасалмауы тиіс.

27. Сақтанушының зиян келтіру салдарынан міндеттемелер бойынша жауапкершілігінің туындау фактісі сақтандыру жағдайы болып табылады, егер:

1) Зиян алушыға зиян келтірілген заңсыз әрекет (әрекетсіздік) келісімшарттың әрекет ету мерзімінде және сақтандыру аумағында жасалған болса;

2) Сақтанушының (оның қызметкерлерінің) әрекеттерінде қасақана немесе өрескел абайсыздық белгілері жоқ.

Қасақана әрекет адамның заңсыз салдардың болатынын біліп, соған ұмтылғанын сипаттайды.

Өрескел абайсыздық адамның өз міндеттерін орындау кезінде қажетті мұқияттылықты, адалдықты, қамқорлықты, сақтықты көрсетпегенін сипаттайды, бұл олардың бұзылуына әкелді, дегенмен адамда бұған барлық мүмкіндіктер болды.

28. Жеке сақтандыру сыйақылары үшін, Тараптардың келісімі бойынша, «террористік әрекеттер» тәуекелі сақтандыруға қабылдануы мүмкін. Бұл ереже сақтандыру келісімшартында арнайы көрсетілуі тиіс.

- 29.** Келісімшартта сақтандыру жағдайлары ретінде Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа оқиғалар да қарастырылуы мүмкін.
- 30.** Сақтандыру жабуы тек мүліктік зиян үшін жауапкершілікті қамтиды және моральдық зиян үшін жауапкершілікті қамтымайды.
- 31.** Сақтандыру жағдайының орын алғанын және келтірілген шығындардың мөлшерін дәлелдеу Сақтанушының, Пайда алушының мойнында.

6. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ШЫҒАРЫЛҒАН ЖАҒДАЙЛАР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ШЕКТЕУЛЕРІ

32. Осы Ережелердің шарттарына сәйкес сақтандырумен қамтылмайды:

- 1) сақтандыру жағдайына және оны кез келген уәкілетті органдарда дәлелдеуге байланысты істерді жүргізу шығындары (мемлекеттік баждар, ксерокөшірме шығындары, нотариалдық куәландыру, бағалау/сараптама, адвокат, өкіл, аудармашы қызметтерін төлеу және т.б.), егер сақтандыру шартында арнайы көзделмесе;
- 2) моральдық зиян, жіберілген пайда, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе;
- 3) валюталық айырмашылық, айыппұлды өтеу;
- 4) сақтандыру кезеңі басталғанға дейін туындаған, бірақ оның басталуынан кейін анықталған залал;
- 5) сақтандыру келісімшартында қарастырылған сақтандыру сомасынан асатын зиян;
- 6) Сақтанушы – заңды тұлғаны таратуға жауапты тұлғалардың Сақтанушыға қоятын талаптары;
- 7) Сақтанушының мүлкіне немесе оның өндірістік немесе кәсіби қызметі аясында жұмыс істейтін тұлғаларға келтірілген шығындарды өтеу талаптары, сондай-ақ Сақтанушының өзі немесе оның тапсырмасы бойынша немесе оның есебінен орындалатын жұмыстарға қатысты талаптар;
- 8) Сақтанушының контрагенттерімен жасалған келісімшарттар, шарттар, келісімдерден туындайтын талаптар, сондай-ақ Сақтанушымен келісім бойынша мәлімделген талаптар;
- 9) Сақтандырушының қатысуынсыз, Сақтанушының көзқарасы бойынша күтілетін немесе болжанатын зиян келтіру талаптары.

33. Егер сақтандыру келісімшартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қорғауы Сақтанушыға зиянды өтеу туралы қойылған талаптарға қолданылмайды:

- 1) Сақтанушының қызметкерлерінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде өміріне, денсаулығына келтірілген зиян (жұмыс берушінің жауапкершілігі);
- 2) Төтенше жағдайлардың салдарынан туындаған зиян.

34. Жалпы ерекшеліктерден басқа, Сақтандырушы сақтандыру келісімшарты бойынша жауапкершілік көтермейді және шығындарды өтемейді, егер олар келесі себептерден туындаса:

- 1) Сақтанушы мен Пайда алушы арасында жасалған келісімшарттың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келмеуі;
- 2) Сақтанушының елінен немесе төлем өтетін елден ақша аударымдарына тыйым салу немесе шектеу, мораторий енгізу, валютаның айырбасталмауы;
- 3) Үкіметтік және халықаралық келісімдерге сәйкес қарызды жою немесе қарызды өтеу мерзімдерін ауыстыру;
- 4) импорттық (экспорттық) лицензияның күшін жою, тауарлардың импортына (экспортына) эмбарго енгізу;
- 5) Сақтанушының қаржылық міндеттемелеріне кірмейтін, Сақтанушыға қатысты Пайда алушы тарапынан басқа қаржылық талаптар.

35. Сақтандырушы жауап бермейді:

- 1) сақтандыру аумағынан тыс жерде келтірілген шығындарды өтеу туралы кез келген талаптар немесе Сақтанушы сақтандыру сыйақысын төлемеген және келісімшарт күшіне енген жағдайда;

2) сақтандыру сомасынан асатын немесе сақтандыру келісімшартымен қарастырылмаған кез келген шығындарды өтеу талаптары;

3) пайда алушымен жасалған келісімшарт бойынша алынған қаражаттың барлығын немесе бір бөлігін мақсатсыз пайдаланудан туындаған кез келген шығындар;

4) сақтанушының келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін қасақана орындамауы;

5) сақтанушының сақтандыру келісімшартының шарттарын орындамауы немесе тиісті түрде орындамауы;

6) Сақтанушыға қатысты банкроттық процедурасын қолдану нәтижесінде туындаған кез келген шығындар, немесе соттың Сақтанушыны банкрот деп тануы, немесе соттан тыс жою процедурасын жүргізу, кез келген тұлғалардың, соның ішінде Сақтанушы мен оның қызметкерлерінің, қасақана зиян келтірген талаптары немесе шағымдары. Қасақана зиян келтіру деп, зиянның болуы мүмкін екендігі жоғары ықтималдықпен күтілетін және осындай әрекеттерге жауапты тұлға тарапынан саналы түрде рұқсат етілетін әрекет немесе әрекетсіздік теңестіріледі;

7) Сақтанушының Сақтандырушы келісілген мерзім ішінде тәуекел дәрежесін айтарлықтай арттыратын жағдайларды жоймауы салдарынан туындаған зиянды өтеу талаптары, бұл жағдайларды жою қажеттілігі туралы жалпы қабылданған нормаларға сәйкес Сақтанушыға Сақтандырушы көрсеткен;

8) Сақтанушының еңбек және/немесе шарттық қатынастарда тұрған тұлғалардың жұмысындағы немқұрайлылықтан туындаған зиян;

9) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормалары мен талаптарын, атап айтқанда өртке қарсы қызметтің, санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау органдарының және басқа да мемлекеттік қадағалау органдарының талаптарын бұзу салдарынан Сақтанушы келтірген зиян;

10) сақтандыру келісімшартында сақтандыру жағдайы ретінде көрсетілмеген оқиғалар.

36. Сақтандыру жағдайы болып танылмайды, егер зиян келесі себептерден туындаса:

1) кез келген әскери әрекеттер, шаралар, жаттығулар (олар жарияланған немесе жарияланбағанына қарамастан) және олардың салдары, азаматтық соғыс, қарулы құрылымдардың әрекеттері немесе ланкестер, халық толқулары және ереуілдер, саботаж актілері;

2) ядролық жарылыстың тікелей немесе жанама әсері, радиация немесе атом энергиясын кез келген қолданумен байланысты радиоактивті ластану;

3) мемлекеттік органдардың бұйрығымен алыну, тәркілеу, реквизициялау, ұлттандыру, қамауға алу немесе жою;

4) террористік әрекеттер және саяси себептермен жасалған заңсыз әрекеттер, егер сақтандыру келісімшартында арнайы көрсетілмесе.

37. Сақтандырушы келесі жағдайларда сақтандыру төлемін толық немесе ішінара төлеуден бас тартуға құқылы:

1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы әдейі жалған мәліметтер беруі;

2) Сақтанушының сақтандыру жағдайынан келтірілген шығындарды азайту шараларын әдейі қабылдамауы;

3) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау жағдайларын тергеуге және келтірілген шығын мөлшерін анықтауға кедергі келтіруі;

4) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындағаны туралы сақтандыру келісімшартында көрсетілген тәртіп пен мерзімде хабарламауы;

5) Сақтанушының сақтандыру жағдайына жауапты тұлғаға талап қою құқығынан бас тартуы, сондай-ақ Сақтандырушыға талап қою құқығын беру үшін қажетті құжаттарды беруден бас тартуы;

6) Сақтанушының сақтандыру жағдайымен себепті байланыстағы, заңнамалық актілермен белгіленген тәртіпте қасақана қылмыс немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған әрекеттері;

7) заңнамалық актілерде көзделген басқа жағдайлар.

38. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін

басқа да сақтандыру жағдайларынан алып тастау көзделуі мүмкін.

39. Сақтандырушының сақтандыру төлемін төлеуден бас тартуы Сақтанушы тарапынан сотқа шағымдануға болады.

7. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ МЕРЗІМІ ЖӘНЕ ОРНЫ

40. Сақтандыру шарты он екі ай мерзімге жасалады. Тараптардың келісімі бойынша шарт он екі айдан аз мерзімге жасалуы мүмкін.

41. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылған кезде сақтандыру шарты өз күшін жоймайды, ал сақтандыру қорғауы шартта көрсетілген сақтандыру сомасы мен жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің арасындағы айырмаға тең сақтандыру сомасында шарттың әрекет ету мерзімінің соңына дейін сақталады, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе.

Сақтандыру қамту аумағы Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі. Тараптардың келісімі бойынша сақтандыру келісімшартының географиялық шектері кеңейтілуі немесе шектелуі мүмкін. Қалай болғанда да, сақтандыру аумағы сақтандыру келісімшартында көрсетіледі.

8. САҚТАНДЫРУ КЕЛІСІМШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

43. Сақтандыру келісімшарттары Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде жасалады, Сақтандырушы белгілеген формада, ол сақтандыру келісімшартының құрамдас және ажырамас бөлігі болып табылады. Өтінішті толтырған кезде Сақтанушы Сақтандырушыға өзінің өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты құжаттарды және Пайда алушымен жасалған келісімшартты (контракт) көрсетуге, сақтандыру жағдайының ықтималдығын және оның туындауынан болатын мүмкін шығындардың мөлшерін анықтауға маңызды мәні бар барлық белгілі жағдайлар туралы хабарлауға міндетті. Сақтанушы ұсынған деректердің шынайылығы үшін жауапты.

44. Сақтандыру келісімшартын жасау үшін Сақтандырушы сақтандыру тәуекелінің дәрежесін сипаттайтын қосымша құжаттарды талап етуі мүмкін. Сақтандырушы Сақтанушыға себептерін түсіндірмей-ақ келісімшарт жасаудан бас тартуға құқылы.

45. Сақтандыру келісімшарты жазбаша түрде Сақтандыру келісімшарты тараптары арқылы жасалады.

46. Сақтандыру келісімшарты жасалғаннан кейін Сақтанушы тәуекел дәрежесін арттыратын әрекеттерді жасауға құқығы жоқ.

47. Егер келісімшарт жасалғаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға әдейі жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы келісімшартты жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде қарастырылған салдарларды қолдануды талап етуге құқылы.

48. Сақтандыру келісімшартының әрекет ету кезеңінде Сақтанушы сақтандыру тәуекеліндегі барлық маңызды өзгерістер туралы, мысалы: қызмет түрінің, өндірістік циклдің өзгеруі және т.б., Сақтандырушыға жазбаша түрде дереу, бірақ үш жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлауға міндетті.

49. Сақтандыру тәуекелінің артуына әкелетін жағдайлар туралы хабардар етілген Сақтандырушы сақтандыру келісімшартының шарттарын өзгерту немесе тәуекелдің артуына сәйкес қосымша сақтандыру сыйақысын төлеуді талап етуге құқылы.

50. Егер Сақтанушы сақтандыру келісімшартының шарттарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйақысын қосымша төлеуге қарсы болса, Сақтандырушы сақтандыру келісімшартын бұзуды талап етуге құқылы. Бұл жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру сыйақысын Сақтандырушының шығындарының 25% мөлшерінде және сақтандыру әрекет еткен уақытқа пропорционалды сақтандыру сыйақысының бөлігін шегеріп қайтарады.

51. Сақтанушының міндеттерін орындамауы жағдайында Сақтандырушы сақтандыру келісімшартын бұзуды және келісімшарттың бұзылуынан туындаған шығындарды өтеуді талап етуге, ал егер сақтандыру жағдайы орын алса – сақтандыру төлемін толық немесе ішінара бас

тартуға құқылы.

52. Сақтандырушы сақтандыру тәуекелін арттыратын жағдайлар жойылған болса, шартты бұзуды талап етуге құқығы жоқ.

53. Сақтандырушы шарттың әрекет ету мерзімі ішінде Сақтанушының хабарлаған мәліметтерінің дұрыстығын, сондай-ақ сақтандыру тәуекелінің жағдайын тексеруге құқылы.

54. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде оған сақтандыру шартының көшірмесін беруге міндетті. Шарттың бланкісін дайындау және оның көшірмесін рәсімдеу шығындары Сақтанушы тарапынан өтеледі, бұл ретте өтелетін шығындардың жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес өтініш берілген күнге белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 0,5-тен аспауы тиіс.

55. Сақтандыру шартында көрсетілуге тиісті шарттардың толық еместігі үшін жауапкершілік Сақтандырушыға жүктеледі. Сақтандыру шартының жекелеген шарттарының толық еместігі салдарынан дау туындаған жағдайда, дау Сақтанушының пайдасына шешіледі.

9. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

56. Сақтанушының құқығы бар:

1) Сақтандыру шарттары, сондай-ақ Шарт бойынша өз құқықтары мен міндеттері жөнінде Сақтандырушыдан түсіндірме талап етуге құқылы;

2) Сақтандыру ережелері мен келісімшартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру төлемін алуға;

3) Сақтандырушының келісімімен сақтандыру келісімшартына өзгерістер енгізуге;

4) Сақтандырушының келісімімен және сақтандыру келісімшартында көрсетілген жағдайда, сондай-ақ пайда алушының келісімімен пайда алушыны ауыстыруға;

5) Сақтандыру келісімшарты жоғалған жағдайда оның көшірмесін алуға;

6) Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуын сот тәртібімен шағымдану;

7) Сақтандыру шартын Ережелер мен сақтандыру шартымен белгіленген тәртіпте және шарттарда бұзу.

8) Сақтандыру жағдайлары туындаған кезде Сақтандырушының өкіліне тиісті органдарда өз мүдделерін білдіру құқығын беру.

57. Сақтанушы міндетті:

1) сақтандыру келісімшартын жасасу кезінде Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының ықтималдығын және оның туындауынан болатын ықтимал шығындардың мөлшерін анықтау үшін маңызды барлық белгілі жағдайларды, сондай-ақ сақтандыру мақсаттары үшін қажетті басқа да Сақтандырушыны қызықтыратын мәліметтерді хабарлау;

2) сақтандыру келісімшартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде сақтандыру сыйақысын төлеу;

3) келісімшарттың әрекет ету кезеңінде осы сақтандыру объектісіне қатысты жасалған немесе жасалатын басқа сақтандыру келісімшарттары туралы Сақтандырушыға хабарлау;

4) Сақтандырушының талабы бойынша сақтандыру объектісі туралы барлық мәліметтерді Сақтандырушыға ұсыну;

5) сақтандыру келісімшарты бойынша тәуекел дәрежесінің артуына әкелуі мүмкін жағдайлардың барлық маңызды өзгерістері туралы сақтандырушыға дереу, бірақ кез келген жағдайда 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлау;

6) сақтандыру жағдайының туындауына жауапты тұлғаға талап қою құқығын сақтандырушыға беру;

7) сақтандыру жағдайларының алдын алу үшін барлық мүмкін және орынды шараларды қабылдау, сондай-ақ белгіленген және жалпы қабылданған қауіпсіздік ережелері мен нормаларын сақтау;

8) сақтандырушының сұрауы бойынша сақтандыру жағдайына байланысты мәліметтерді, соның ішінде коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтерді хабарлау.

Осы тармақта көрсетілген талаптарды Сақтанушы орындамаған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

58. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін басқа да Сақтандырушы мен Сақтанушының құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

59. Сақтандырушы құқылы:

- 1) сақтандыру шартын жасасудан бас тартуға;
- 2) сақтандыру келісімшартының шарттарына сәйкес сақтандыру сыйақысын алуға;
- 3) сақтандыру жағдайының болу ықтималдығын және оның болуынан туындайтын мүмкін шығындардың мөлшерін анықтау үшін маңызды мәні бар жағдайлар туралы Сақтандырушыдан ақпарат алуға, егер бұл жағдайлар Сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болмауы тиіс болса (маңызды ақпарат өтініште көрсетіледі);
- 4) сақтандыру тәуекелін бағалауға;
- 5) Сақтандырушы берген ақпаратты, сақтандыру объектісінің сипаттамаға сәйкестігін тексеруге, сондай-ақ Сақтандырушыдан сақтандыру келісімшартының талаптары мен шарттарын орындауды талап етуге;
- 6) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы хабарлау;
- 7) сақтандыру жағдайының басталғанын құжатпен растау;
- 8) осы Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген жағдайларда, Сақтанушының өз міндеттерін орындамауына байланысты сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу;
- 9) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен жағдайларын өз бетінше анықтау;
- 10) қажет болған жағдайда сақтандыру жағдайының фактісі мен себебін растайтын тиісті құжаттар мен ақпаратты ұсыну үшін құзыретті органдарға сұрау салу;
- 11) сақтандыру жағдайының туындауына кінәлі тұлғаға қарсы талап қою құқығын ұсыну;
- 12) сақтандыру тәуекелінің артуына байланысты жағдайлар туралы Сақтандырушыға белгілі болған жағдайда, сақтандыру шартының шарттарын өзгерту немесе қосымша сақтандыру сыйақысын төлеуді талап ету. Егер Сақтанушы бұған қарсы болса, шарт Сақтандырушының шығындарын ұстап қалу арқылы бұзылуы мүмкін;
- 13) шартта көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту.

60. Сақтандырушы міндетті:

- 1) Сақтандырушыны Сақтандыру ережелерімен таныстыру, Сақтандырушыға сақтандыру шарттарын, оның құқықтары мен міндеттерін түсіндіру;
- 2) тәуекелді сақтандыруға қабылдау туралы оң шешім қабылдаған жағдайда, Сақтандырушымен сақтандыру шартын рәсімдеу;
- 3) сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешімді Ережелер мен сақтандыру шартында көзделген мерзімдерде қабылдау және тиісті сақтандыру актісін бекіту, егер сақтандыру шартында өзгеше тікелей көрсетілмесе;
- 4) қажет болған жағдайда сақтандыру актісін жасау кезінде шығындардың себептері мен көлемін анықтау үшін мамандарды (сарапшыларды) шақыру;
- 5) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдаған кезде, сақтандыру ережелері мен келісімшартта көзделген тәртіпте, мөлшерде және мерзімде пайда алушыға сақтандыру төлемін төлеу;
- 6) сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдаған кезде, сақтандырушыға бұл туралы сақтандыру ережелері мен келісімшартта көзделген мерзімде бас тарту себептерін негіздеп, жазбаша түрде хабарлау;
- 7) сақтандыру жағдайында шығындарды азайту үшін сақтандырушы жасаған шығындарды өтеу;
- 8) сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету.

61. Сақтандыру келісімшартында Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін басқа да құқықтар мен міндеттер қарастырылуы мүмкін.

62. Пайда алушы құқылы:

- 1) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыға хабарлау;
- 2) Сақтандырушының орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинап, сақтандыру келісімшартын жасаған Сақтандырушыға тапсыру;
- 3) Сақтандырушы және (немесе) тәуелсіз сарапшы жасаған зиян мөлшерін бағалау нәтижелерімен және сақтандыру төлемінің мөлшерін есептеулермен танысу;
- 4) Сақтандыру келісімшартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру төлемін алу;
- 5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайту туралы Сақтандырушының шешіміне шағымдану;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да құқықтарды жүзеге асыру.

10. САҚТАНДЫРУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ОҚИҒАСЫ БОЛҒАН ЖАҒДАЙДАҒЫ ӘРЕКЕТТЕРІ

63. Сақтандыру оқиғасы және/немесе сақтандыру оқиғасына әкелуі мүмкін оқиға және/немесе оған зиянды өтеу туралы талап қоюға себеп болуы мүмкін оқиға болған жағдайда, Сақтандырушы міндетті:

- 1) сақтандыру оқиғасынан болған шығындарды азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдау;
- 2) сақтандыру жағдайы туралы сақтандырушыға дереу, бірақ 3 жұмыс күнінен кешіктірмей жазбаша хабарлау. Егер сақтанушы құрметті себептермен сақтандыру жағдайы туралы белгіленген мерзімде хабарлай алмаса, ол бұл туралы құжатпен растауы керек;
- 3) болған жағдай туралы дереу хабарлау және оқиғаны құзыретті органдар мен ұйымдарда құжатпен тіркеу, бұл оқиғаға қатысты талап қоюға негіз болуы мүмкін (ішкі істер органдары, өртке қарсы қызметтер, төтенше жағдайлар органдары және басқа да құзыретті органдар мен ұйымдар, ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес);
- 4) сақтандырушының өкіліне залалдың себептері мен мөлшерін тергеуге, залалды азайту шараларына қатысуға мүмкіндік беру;
- 5) сақтандырушының мүдделеріне қарсы әрекеттер жасамау, сондай-ақ: сақтандырушының жазбаша келісімінсіз осы сақтандыру жағдайына қатысты қандай да бір міндеттемелер қабылдамау, мойындамау, қандай да бір ұсыныстар қабылдамау, төлемдер жасамау және қандай да бір төлемдер жасауға уәде бермеу, құтқару жұмыстарын ұйымдастыру және залалды азайту мақсатындағы әрекеттерден басқа;
- 6) Сақтандырушыға (оның талабы бойынша) сақтандырушының сотқа дейінгі немесе сот тәртібінде талаптарды реттеу өкілеттіктерін беру;
- 7) Зиянның туындау жағдайларын көрсете отырып, сақтандыру жағдайының басталуы туралы жазбаша өтініш беру, сондай-ақ сақтандыру жағдайының себептерін анықтау және зиян мөлшерін анықтау үшін сақтандырушы талап еткен барлық құжаттарды ұсыну.

64. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмейтін сақтандырушының басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

11. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛУЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАР ТІЗІМІ ОҚИҒАЛАР ЖӘНЕ ЗИЯН КӨЛЕМІ

65. Сақтандыру оқиғасы орын алған жағдайда, сақтандыру төлемін алу үшін Сақтанушы Сақтандырушыға келесі құжаттарды ұсынады:

- 1) сақтандыру шарты;
- 2) Пайда алушымен жасалған келісімшарт (контракт);
- 3) сақтандыру төлеміне өтініш;

- 4) Сақтанушыға оқиғаға байланысты қойылатын талаптар, шағымдар;
- 5) сақтандыру жағдайына байланысты өтелуге тиісті сомалардың мөлшерін қамтитын сот шешімінің көшірмесі, Сақтандырушының жауапкершілік көлеміне кіретін;

сақтандыру шарты – болған жағдайда;

- 6) Сақтанушы мамандары құрастырған шығындарды есептеу;
- 7) Сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын және сақтандыру жағдайының мән-жайлары, себептері, шығын мөлшері туралы құзыретті органдар мен ұйымдардың құжаттары (мұндай құжаттарға мемлекеттік және ведомстволық комиссиялардың қорытындылары, шығын сомасының негіздемесі, анықтамалар, шоттар және т.б. жатады);

8) Шығын сомасын растайтын құжаттар:

а) тәуелсіз сараптамалық комиссия (ұйым) құрастырған акт, сақтандыру жағдайының орын алғанын, себептерін және шығын мөлшерін растайтын – болған жағдайда;

б) Зиян келтірген адамға регресс талаптарын қою үшін Сақтандырушыға қажетті құжаттар;

в) Пайда алушының салық төлеуші ретінде тіркелгені туралы куәліктің көшірмесі;

г) Банктік реквизиттерді көрсете отырып, сақтандыру төлемін аудару туралы өтініш.

66. Егер сақтандыру жағдайы бойынша қылмыстық іс қозғау мәселесі қылмыстық процесті жүргізетін органдармен (бұдан әрі – Органдар) қаралса, Сақтандырушы Сақтанушыдан қылмыстық істі қозғау, қозғаудан бас тарту, тоқтату немесе тоқтату туралы қаулының көшірмелерін сұратуға, не болмаса тиісті сұрау салуды органдарға өз бетінше жіберуге құқылы.

67. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізімі мен олардың қабылданған күнін көрсететін анықтама беруге міндетті.

68. Осы Ережелерде көзделген құжаттарды Сақтанушы ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы дереу, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей, жетіспейтін құжаттар туралы жазбаша түрде хабарлауға міндетті.

69. Жоғарыда аталған құжаттардың негізінде Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы акт жасайды, ол Сақтандырушы, Сақтанушы және Пайда алушы тарапынан қол қойылады. Қажет болған жағдайда актіге құзыретті органдардың қорытындысы қоса беріледі.

70. Сақтандырушы осы Ережелерде көрсетілген оқиғалардың нәтижесінде келтірілген нақты шығындарды анықтау үшін тәуелсіз сарапшыларды тартуға құқылы.

12. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

71. Залалдың мөлшері Сақтандырушы тарапынан жүргізілген тексеру және жасалған есеп негізінде, сақтандыру жағдайы туындаған сәттегі шығын мөлшерін ескере отырып анықталады. Әрбір Тарап тәуелсіз сараптама жүргізуді талап етуге құқылы. Бұл жағдайда сараптама бастамашы Тараптың есебінен жүргізіледі.

72. Егер Сақтанушы келтірген зиян үшінші тұлғалар тарапынан ішінара өтелуге жататын болса, кінәлі тұлғалардан өндіріп алынуға жататын сома мен толық төленуге тиісті сома арасындағы айырманы ғана Сақтандырушы өтейді, егер сақтандыру келісімшартында өзгеше көзделмесе.

73. Сақтанушы зиян келтірген кінәлі тұлғалардың бар екендігі және осы тұлғалардан өндіріп алынуға жататын төлем сомалары туралы Сақтандырушыны хабардар етуге міндетті.

74. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтандырушы сақтандыру келісімшарты бойынша жауапкершілігін сақтандыру сомасы шегінде, жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азайтылған түрде жалғастырады.

75. Сақтандырушы келесі жағдайларда сақтандыру төлемін кейінге қалдыруға құқылы:

1) егер оның сақтандыру жағдайын растайтын құжаттардың шынайылығына негізделген күмәндері болса - қажетті дәлелдер ұсынылғанға дейін;

2) егер құзыретті органдар Сақтанушыға (пайда алушыға), оның қызметкерлеріне немесе оның уәкілетті тұлғасына қарсы қылмыстық іс қозғаған болса және жүргізіліп жатса

Зиян келтіруге әкелген жағдайларды тергеу – тергеу аяқталғанға дейін.

76. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға бойынша қылмыстық іс қозғалған жағдайда, сақтандыру төлемі заңды күшіне енген сот шешімдері (актілері) негізінде белгіленген тұлғаларға қатысты жүзеге асырылады.

77. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдаған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемін пайда алушыға сақтандыру шартында тікелей көрсетілмесе, сақтандырушының шешім қабылдаған сәтінен бастап 30 (отыз) жұмыс күнінен кешіктірмей жүзеге асырады.

78. Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз сақтандырушының болашақ сақтандыру төлемдері есебінен пайда алушыға келтірілген зиянды өтеу мақсатында сақтандырушы жасаған төлемдер сақтандырушы тарапынан мойындалмайды.

79. Сақтандыру келісімшартында сақтандыру төлемін табиғи түрде зиянды өтеумен ауыстыру қарастырылуы мүмкін, бұл сақтандыру төлемінің шегінде.

80. Сақтанушы/пайда алушы шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында жұмсаған шығындар, егер бұл шығындар қажет болған немесе сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жасалған болса, сақтандырушы тарапынан өтелуге жатады, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да.

81. Мұндай шығындар нақты мөлшерде өтеледі, бұл ретте сақтандыру төлемі мен шығындарды өтеу сомасы сақтандыру келісімшартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы тиіс.

82. Егер зиянды келтірген тұлға зиянды толық өтесе, сақтанушы сақтандыру төлеміне құқығын жоғалтады, ал егер зиян сақтандыру төлемінен аз мөлшерде өтелсе, сақтандыру төлемі сақтанушы зиянды келтірген тұлғадан алған соманы шегеріп жүзеге асырылады.

83. Сақтандыру төлемін алған пайда алушы, егер заңнамада белгіленген талап қою мерзімі ішінде пайда алушының сақтандыру төлемін алуға құқығын жоятын жағдай анықталса, сақтандырушыға алған сақтандыру төлемін қайтаруға міндетті.

13. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН НЕМЕСЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІНЕН БАС ТАРТУ ТУРАЛЫ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМІ

84. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім сақтандырушы тарапынан сақтандыру жағдайының туындауын, оның себептерін және алушының сақтандыру төлеміне құқығын растайтын қажетті құжаттардың соңғысы ұсынылған сәттен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірмей қабылданады, егер сақтандыру шартында өзгеше тікелей көрсетілмесе.

85. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылданған жағдайда, сақтандырушы бұл туралы сақтандырушыға бас тарту себептерін негіздейтін жазбаша түрде хабарлайды, егер сақтандыру шартында өзгеше тікелей көрсетілмесе, сақтандырушы барлық қажетті құжаттарды ұсынған сәттен бастап 30 (отыз) жұмыс күні ішінде.

14. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ ШАРТТАРЫ

86. Сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылады:

- 1) Шарттың әрекет ету мерзімі аяқталуына байланысты;
- 2) Сақтандыру сомасы мөлшерінде сақтандыру төлемі жүзеге асырылғанда;
- 3) сақтанушының Шарттың шарттарын өзгертуге және/немесе сақтандыру

тәуекелінің дәрежесі артқан жағдайда қосымша сақтандыру сыйақысын төлеуге келіспеген жағдайда.

4) сақтандыру сыйақысын немесе кезекті сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін өткізіп алған жағдайда.

87. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген міндеттемелерді тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа, Сақтандыру шарты келесі жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:

1) сақтандыру объектісі жойылған кезде;

2) сақтандырушы сақтандыру нысанын иеліктен шығарған жағдайда, егер сақтандырушы сақтандырушыны ауыстыруға қарсы болса және Сақтандыру келісімшартында өзгеше көзделмесе;

3) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылған кезде және сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан басқа жағдайлар бойынша тоқтатылған кезде;

4) сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енген кезде.

88. Келісімшарт тоқтатуға негіз болатын жағдай туындаған сәттен бастап тоқтатылған болып саналады, бұл туралы мүдделі Тарап басқа тарапты дереу хабардар етуі тиіс.

89. Егер Сақтандыру келісімшартында өзгеше көзделмесе, сақтандырушының талабы бойынша сақтандыру келісімшартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы сақтанушының, сақтандырылған тұлғаның сақтандыру келісімшартының шарттарын орындамауына байланысты болса, төленген сақтандыру сыйақысы (сақтандыру жарналары) қайтарылмайды.

90. Егер Келісімшартта өзгеше көзделмесе, сақтандыру келісімшартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы кезінде сақтандырушының құқығы бар: 1) сақтандыру сыйақысының 25% мөлшерінде сақтанушыларды тартуға кеткен шығындарды қоса алғанда, өз шығындарын өтеуге; 2) сақтандыру қорғауының әрекет ету уақытына пропорционалды сақтандыру сыйақысының бір бөлігін алуға.

91. Сақтанушының келісімшарттан бас тартуы, егер ол 87-тармақта көрсетілген жағдайлармен байланысты болмаса, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйақылары немесе сақтандыру жарналары қайтарылмайды.

92. Сақтанушы-жеке тұлғаның сақтандыру келісімшартынан бас тартуы кезінде, келісімшарт жасалған күннен бастап 14 (он төрт) күнтізбелік күн ішінде сақтандырушы сақтанушы-жеке тұлғаға алынған сақтандыру сыйақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандырудың әрекет еткен уақытына пропорционалды сақтандыру сыйақысының (сақтандыру жарналарының) бөлігін және сақтандыру келісімшартын бұзуға байланысты шығындарды, алынған сақтандыру сыйақысының (сақтандыру жарналарының) 10 (он) пайызынан аспайтын мөлшерде, шегеріп қайтаруға міндетті.

93. Қарыз шартымен байланысты сақтандыру шартынан бас тартқан жағдайда, сақтанушы-заңды тұлға қарыз беруші алдындағы міндеттемелерін орындағандықтан, сақтандырушы сақтанушы-заңды тұлғаға алынған сақтандыру сыйақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру әрекет еткен уақытқа пропорционалды сақтандыру сыйақысының (сақтандыру жарналарының) бөлігін және сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығындарды, алынған сақтандыру сыйақысының (сақтандыру жарналарының) 10 (он) пайызынан аспайтын мөлшерде қайтаруға міндетті.

94. Егер Сақтандыру шарты тараптардың келісімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылса, сақтанушы осы Ережелердің 90-тармағының ережелерін ескере отырып, сақтандыру сыйақысының бір бөлігін қайтаруға құқылы, келесі мөлшерде:

Шарт күшіне енген сәттен бастап оның мерзімінен бұрын тоқтатылған сәтіне дейін өткен мерзім	Сақтандырушы ұстап қалатын сақтандыру сыйақысының мөлшері (жылдық сақтандыру сыйақысынан %)
15 күнге дейін қоса алғанда	15,0
16 күннен 1 айға дейін қоса алғанда	20,0

1 айдан 2 айға дейін қоса алғанда	30,0
2 айдан 3 айға дейін қоса алғанда	40,0
3 айдан 4 айға дейін қоса алғанда	50,0
4 айдан 5 айға дейін қоса алғанда	60,0
5 айдан 6 айға дейін қоса алғанда	70,0
6 айдан 7 айға дейін қоса алғанда	75,0
7 айдан 8 айға дейін қоса алғанда	80,0
8 айдан 9 айға дейін қоса алғанда	85,0
9 айдан 10 айға дейін қоса алғанда	90,0
10 айдан 11 айға дейін қоса алғанда	95,0
11 айдан астам	100,0

95. сақтанушы сақтандыру шартынан кез келген уақытта бас тартуға құқылы, сақтандырушыны шартты бұзу жоспарланған күннен 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын міндетті түрде хабардар ете отырып, мұндай шешімнің себептерін көрсете отырып.

96. Егер сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылып, жаңа мерзімге шарт жасалса, сақтандырушы сақтандыру сыйақысының мөлшерін қайта есептеуге және бұрынғы шарт бойынша қалған сыйақыны жаңа сақтандыру шарты бойынша сыйақы есебіне жатқызуға құқылы. Бұл ретте сақтанушы бұрынғы шарт бойынша қалған соманы шегеріп, сақтандыру сыйақысын төлейді.

97. Сақтандыру келісімшартында Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін басқа да негіздер мен шарттар қарастырылуы мүмкін.

98. Сақтандыру келісімшартының мерзімінен бұрын тоқтатылуының барлық жағдайларында сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру келісімшартын (полисін) қайтаруға міндетті, оның әрекеті сақтанушының сақтандыру келісімшартының әрекетін мерзімінен бұрын тоқтату туралы жазбаша өтініші түскен сәттен бастап және/немесе сақтанушының (сақтандырылғанның) заңнамада және осы Ережелерде көзделген міндеттерін орындамауы кезінде сақтандырушының сақтандыру келісімшартының әрекетін мерзімінен бұрын тоқтату туралы шешім қабылдаған сәттен бастап тоқтатылады.

15. ҚОС САҚТАНДЫРУ

99. Сақтанушы сақтандырушыға сақтандырушыда сақтандырылатын сақтандыру тәуекелдеріне қатысты басқа сақтандыру ұйымдарымен жасалған барлық сақтандыру келісімшарттары туралы хабарлауға міндетті.

100. Қосарлы сақтандыру кезінде әрбір Сақтандырушы Сақтанушыға өзімен жасалған келісімшартқа сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асырады, алайда, Сақтанушы барлық Сақтандырушылардан алған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты зияннан аспауы тиіс.

101. Зиянды басқа Сақтандырушылар өтегендіктен сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан босатылған Сақтандырушы, Сақтанушыға шығындарды шегеріп, тиісті сақтандыру сыйақыларының бөлігін қайтаруға міндетті.

16. РЕГРЕСС ТАЛАП ҚҰҚЫҒЫ

102. Сақтандыру келісімшарты бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға, осы сома шегінде, Сақтанушының зиян келтірген тұлғаға қатысты регресс талап құқығы өтеді. Сақтанушы сақтандыру төлемін алғанға дейін осы талап құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды Сақтандырушыға тапсыруға міндетті.

Сақтанушы көрсетілген тұлғаға талаптардан немесе оған қойылатын талаптарды жүзеге асыруды қамтамасыз ететін құқықтардан бас тартқан жағдайда, сондай-ақ регресс талаптарын қою үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартқан жағдайда, Сақтандырушы регресс талаптары тәртібімен зиян келтірушіден өндіріп ала алатын бөлігін төлеуден босатылады.

103. Сақтанушы азаматтық заңнамада белгіленген тәртіппен Сақтандырушыға сақтандыру төлемінің көлемінен асатын зиян келтірген тұлғаға талап қою құқығын, сондай-ақ осы тұлғаға басқа да талаптарды беру құқығына ие.

17. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

105. Осы Ережелермен тікелей реттелмеген құқықтық қатынастарға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормалары қолданылады.

106. Ерікті сақтандыру келісімшартын жүзеге асыру барысында туындайтын барлық даулар мен келіспеушіліктер Тараптар келіссөздер арқылы шешеді. Егер келіссөздер нәтиже бермесе, даулар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушының орналасқан жері бойынша келісімшарттық соттылыққа сәйкес шешіледі.

18. ҚОСЫМША ШАРТТАР

107. Сақтандыру келісімшартының шарттарын өзгерту немесе келісімшартқа толықтырулар енгізу Сақтанушы мен Сақтандырушының өзара келісімі бойынша жүзеге асырылады. Сақтандыру келісімшартында мұндай өзгерістерді енгізу үшін Пайда алушының міндетті келісімін алу қажеттілігі қарастырылуы мүмкін. Келісімшарттағы барлық өзгерістер мен толықтырулар жазбаша түрде қосымша келісіммен рәсімделеді. Өзгерістер мен/немесе толықтырулар енгізілген келісімшарт, егер келісімде өзгеше көрсетілмесе, екі Тараптың қосымша келісімге қол қою сәтінен бастап күшіне енеді.

108. Сақтандыру келісімшартына өзгерістер мен толықтырулар келесі жағдайларда енгізіледі:

- 1) Сақтанушыны, пайда алушыны ауыстырғанда, сақтандыру объектісін өзгерткенде;
- 2) сақтандыру тәуекелінің дәрежесі өзгергенде;
- 3) сақтандыру шарты бойынша Тараптардың құқықтары мен міндеттері өзгергенде;
- 4) сақтандыру шарттары мен сақтандыру шартының ережелерінің кез келген

басқа өзгерістерінде.

109. Осы Ережелерге өзгерістер мен толықтырулар жазбаша түрде енгізіледі және Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушының Басқармасы бекітуі міндетті.

110. Осы Ережелерге сәйкес жасалған сақтандыру шарттары бойынша комиссиялық сыйақылар Компанияның андеррайтинг бөлімшесімен белгіленеді.

Қосымша №1
азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті
сақтандыру шарттарына арналған Ережелерге

ТАРИФТІК СТАВКАЛАР

азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру шарты бойынша

Сақтандыру тәуекелінің атауы	Ең төменгі тарифтік ставка, %	Тарифтік мөлшерлеме, %	Максималды тарифтік мөлшерлеме, %
Шарт бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру (кепілдіктер мен кепілдемелер)	0,03	0,52	8,34
Азаматтық-құқықтық жауапкершілікті ерікті сақтандыру келісімшарт	0,09	0,11	7,65

ФАКТОРЛАР
тарифтік мөлшерлеменің (қосымшаның) өсуіне әсер ететін

Факторлар	Тарифтің немесе тарифтің кейбір құрамдас бөліктерінің өсуі, %
соңғы бес жылдағы сақтандыру жағдайлары;	500-ге дейін
сақтанушының тұрақсыз қаржылық жағдайы	500-ге дейін
қолайсыз экономикалық жағдай	500-ге дейін
сақтанушының қызметі жататын саланың жергілікті дағдарысы	500-ге дейін

Сонымен қатар, жалпы тарифтік ставка тек 1 000%-ға дейін ұлғайтылуы мүмкін